

CYNGOR SIR YNYS MÔN <u>Templed Adroddiad Sgrwtini</u>	
Pwyllgor:	Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol
Dyddiad:	16 Hydref, 2024
Pwnc:	Enwebiadau Pwyllgor – Panelau Sgrwtini Cyllid ac Addysg
Pwrpas yr Adroddiad:	Enwebu Aelod(au) Etholedig o'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol i wasanaethu ar y Panelau Sgrwtini Cyllid ac Addysg
Cadeirydd Sgrwtini:	Cyng Douglas Fowlie
Aelod(au) Portfolio:	Cyng Robin Williams, Dirprwy Arweinydd a Chyllid / Tai Cyng Dafydd Roberts, Deilydd Portfolio Addysg a'r Gymraeg
Pennaeth Gwasanaeth:	Lynn Ball, Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro Marc Jones, Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog A151 Marc Berw Hughes, Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc
Awdur yr Adroddiad:	Anwen Davies, Rheolwr Sgrwtini
Rhif Ffôn:	07971167198
E-bost:	AnwenDavies@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau Lleol:	Yn berthnasol i'r holl Aelodau Sgrwtini

1 – Argymhelliad/Argymhellion

A1 Gofynnir i'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol enwebu:

- 1 Aelod Etholedig i wasanaethu ar y **Panel Sgrwtini Cyllid**
- 1 Aelod Etholedig i wasanaethu ar y **Panel Sgrwtini Addysg**.

2 – Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Eraill

Amherthnasol

3 – Egwyddorion fel canllaw ar gyfer Sgrwtini

Er mwyn cynorthwyo Aelodau wrth graffu ar y pwnc:-

- 3.1** Yr effaith y mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau [ffocws ar y cwsmer/dinesydd]
- 3.2** Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd [ffocws ar werth]
- 3.3** Edrych ar unrhyw risgiau [ffocws ar risg]
- 3.4** Sgrwtini'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu sicrhau ansawdd [ffocws ar berfformiad ac ansawdd]
- 3.5** Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:
 - Hirdymor
 - Atal
 - Integreiddio

- Cydweithio
- Cynnwys

[ffocws ar lesiant]

3.6 Effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar:

- y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010
- y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol yn eu bywydau (wrth wneud penderfyniadau strategol)
- y cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg

[ffocws ar gydraddoldeb a'r Gymraeg]

4 - Cwestiynau Sgrwtini Allweddol

Amherthnasol

5 – Cefndir / Cyd-destun

1. Cefndir

1.1 Bydd Aelodau'n ymwybodol y rhoddyd ystyriaeth i nifer o banelau sydd angen cynrychiolaeth Aelod Sgrwtini mewn cyfarfod o'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar 20 Mehefin, 2022. Cytunwyd ar enwebiadau ar gyfer y 3 Phanel Sgrwtini. Mae'r adroddiad hwn yn trafod aelodaeth y Panelau Sgrwtini Cyllid ac Addysg.

1.2 Mae cylch gorchwyl y ddau Banel ynghlwm (**Atodiad 1 a 2**) er mwyn cynorthwyo'r Aelodau yn y broses enwebu.

2. Trafodaeth

2.1 Aelodaeth y Panelau Sgrwtini Cyllid ac Addysg

Nid yw aelodaeth y panelau'n ddarostyngedig i'r egwyddorion a'r rheolau cydbwysedd gwleidyddol¹. Mae aelodaeth graidd y Panelau yn cynnwys:

Panel Sgrwtini Cyllid

- **Aelodau Etholedig** – 3 Aelod o'r ddau Bwyllgor Sgrwtini²
- **Deilydd Portffolio ar gyfer Cyllid a Thai** – fel sylwedydd heb bleidlais
- **Swyddogion** – Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog A151, Rheolwr Gwasanaethau Cyllid, Rheolwr Sgrwtini.

Panel Sgrwtini Addysg

- **Aelodau Etholedig** – 4 Aelod o'r ddau Bwyllgor Sgrwtini
- **Deilydd Portffolio ar gyfer Addysg a'r Gymraeg** – fel sylwedydd heb bleidlais
- **Swyddogion** – Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc, Rheolwr Sgrwtini.

¹ Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 yn nodi'r prif egwyddorion sy'n rheoli cydbwysedd gwleidyddol awdurdodau lleol

² Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol a'r Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio

2.2 Aelodaeth Gyfredol y Panelau Sgrwtini Cyllid ac Addysg

Yn sgil ystyriaeth gan y ddau Bwyllgor Sgrwtini ym mis Mehefin 2022³, mae aelodaeth gyfredol y Panelau fel a ganlyn:

Panel Sgrwtini Cyllid

- **Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol (3 Aelod)**
 - i. Cyng Geraint ap Bebb (cadair)
 - ii. Cyng Dyfed Wyn Jones
 - iii. Cyng Ieuan Williams
- **Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio (3 Aelod)**
 - i. Cyng Dylan Rees (is-gadair)
 - ii. Cyng Ken Taylor
 - iii. Cyng Derek Owen.

Panel Sgrwtini Addysg

- **Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol (4 Aelod)**
 - i. Cyng Dyfed Wyn Jones
 - ii. Cyng Arfon Wyn
 - iii. Cyng Alwen Watkin
 - iv. Cyng Keith Roberts
- **Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio (4 Aelod)**
 - i. Cyng Gwilym Jones (cadair)
 - ii. Cyng Margaret Roberts (is-gadair)
 - iii. Cyng Non Dafydd
 - iv. Cyng Derek Owen.

2.3 Mae un sedd wag wedi codi ar y Panel Sgrwtini Cyllid a hefyd un sedd wag ar y Panel Sgrwtini Addysg o ganlyniad i ymddiswyddiad y Cynghorydd Dyfed Wyn Jones – yn sgil ei benodiad diweddar i'r Pwyllgor Gwaith. Daw'r seddau gwag yma o blith yr Aelodau Etholedig sy'n cynrychioli'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol ar y Panelau.

3. Materion ar gyfer eu hystyried

3.1 Gofynnir yn awr i'r Pwyllgor Sgrwtini enwebu un Aelod Etholedig i wasanaethu ar y Panel Sgrwtini Cyllid a hefyd un Aelod Etholedig i wasanaethu ar y Panel Sgrwtini Addysg.

6 – Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb [gan gynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

6.1 Yr effeithiau posibl ar y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010

Amherthnasol

³ Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol yn ei gyfarfod a gynhaliwyd ar 20 Mehefin, 2022 a'r Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio ar 21 Mehefin, 2022

6.2 Yr effeithiau posibl ar y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol yn eu bywydau (penderfyniadau strategol)

Amherthnasol

6.3 Yr effeithiau posibl ar y cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg
--

Amherthnasol

7 – Goblygiadau Ariannol

Amherthnasol

8 – Atodiadau

Cylch Gorchwyl – Panel Sgrwtini Cyllid a'r Panel Sgrwtini Addysg
--

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):
--

Anwen Davies, Rheolwr Sgrwtini, Cyngor Sir Ynys Môn, Swyddfeydd y Cyngor, Llangefni LL77 7TW
--

CYLCH GORCHWYL A *MODUS OPERANDI*

PANEL SGRIWTINI CYLLID

RHAN 1 – CEFNDIR A CHYD-DESTUN

Sgriwtini Ariannol

Yn yr hinsawdd economaidd bresennol, mae Aelodau angen sicrwydd bod y Cyngor yn gwneud y defnydd gorau o adnoddau, sy'n prinhau, yn arbennig adnoddau ariannol:

“... Mae craffu effeithiol yn bwysicach fyth wrth i wasanaethau cyhoeddus ymateb i her y sefyllfa ariannol fyd-eang tra'n parhau i geisio gwella gwasanaethau. Gall craffu effeithiol wella sail y dystiolaeth ar gyfer penderfyniadau ar ddyrannu adnoddau yn ogystal â sicrhau bod penderfyniadau yn dryloyw ac yn cael eu gwneud yn unol ag anghenion y gymuned leol...”¹

“Sut fedrwn ni ychwanegu gwerth?” yw'r cwestiwn allweddol y dylid ei ofyn o safbwynt sgriwtini ariannol a “sut fedrwn ni ddangos bod gwerth wedi ei ychwanegu ym mhob cam o'r broses ariannol?” Yn y cyd-destun hwn, mae angen rhoi ystyriaeth i'r materion a ganlyn:

- Y broses o osod y gyllideb ynddi'i hun
- Penderfynu ar flaenoriaethau ymysg y gofynion sy'n cystadlu
- Defnydd effeithiol o gyllid
- Sut mae monitro a rheolaeth ariannol yn digwydd.

Mae sgriwtini ariannol yn golygu llawer mwy nag ychwanegu gwerth at benderfyniadau'r Pwyllgor Gwaith yn unig. Mae'n ymwneud â sicrhau bod proses sgriwtini briodol yn cael ei gweithredu wrth gynllunio, gweithredu a dilyn i fyny ar benderfyniadau allweddol sy'n cael effaith ar drethdalwyr a chymunedau lleol. O'r herwydd, mae Sgriwtini effeithiol yn gallu:

- Cynnig her effeithiol
- Dal y sawl sy'n gwneud penderfyniadau i gyfrif; a
- Cynorthwyo'r Pwyllgor Gwaith i ddatblygu cyllideb gadarn ar gyfer y flynddoedd sydd i ddod.

Ein Trefniadau Lleol

Mae'r trefniadau craffu ar y broses flynyddol o sefydlu cyllideb y Cyngor wedi datblygu ac aeddfedu dros y blynyddoedd diwethaf gan osod y sylfeini ar gyfer dull gwell, mwy strategol a seiliedig ar ganlyniadau ac arfer da. Yn wir, gwelwyd y broses yn caniatáu dilyn trywydd mwy systematig o ran sgriwtini ariannol, sy'n elfen hanfodol o reolaeth a llywodraethiant ariannol cadarn.

'Roedd y gwaith craffu gan y Panel Sgriwtini Cyllid² yn ystod yr Weinyddiaeth ddiwethaf hefyd yn ddatblygiad cadarnhaol yn ein trefniadau craffu ariannol, drwy:

- Ddatblygu model yn ffocysu ar grwp llai
- Aelodau'n datblygu lefel o arbenigedd
- Annog presenoldeb da a gweithio mewn tîm

¹ Craffu Da? Cwestiwn Da! Astudiaeth wella Archwilydd Cyffredinol Cymru: Craffu mewn Llywodraeth Leol, Mai 2014. Hefyd, Disgwyliadau Uwch – craffu ariannol mewn cyfnod heriol. Arweiniad ar gyfer awdurdodau lleol Cymru (Canolfan Graffu Cyhoeddus, Mehefin, 2014)

² Sefydlwyd y Panel Sgriwtini Cyllid yn yr Haf, 2017 fel is-banel o'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol

RHAN II - YSTOD GWAITH A SGÔP Y PANEL

YSTOD GWAITH

Bydd y Panel Sgrwtini Cyllid yn gweithredu gyda'r amcanion allweddol canlynol:

- Datblygu model o weithio yn y maes cyllidol sy'n ffocysu ar grŵp llai er mwyn galluogi Aelodau i gymryd mwy o ran, datblygu lefel o arbenigedd pwnc, annog presenoldeb da a gweithio mewn tîm
- Fforwm i drafod gwybodaeth am risgiau ariannol y Cyngor, fel sail i lywio blaen raglen waith y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol
- Rhyddhau gofod ar raglenni cyfarfodydd y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol i graffu eitemau trawsnewid a strategol
- Fforwm i ddatblygu grŵp o aelodau gyda'r arbenigedd a'r berchnogaeth i arwain trafodaethau cyllidol yn y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol

SGÔP

Pwnc	Rhaglen Waith	Amserlen
Amwytho	Amwytho aelodau'r Panel	4 Gorffennaf, 2022
Monitro chwarterol y Gwariant Refeniw a Chyfalaf	Craffu gwariant yn erbyn proffil cyllidebau	Chwarterol
Cyllideb y flwyddyn i ddod	Rhannu gwybodaeth am risgiau ariannol y Cyngor i lywio blaen raglen waith y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol	Gorffennaf → Medi
	Cyllideb ddrafft – proses y setliad ariannol a sut mae'n gweithio	
	Trosolwg o'r sefyllfa ynghylch arbedion	Hydref → Tachwedd
	Craffu risgiau yn gysylltiedig â chynigion y gyllideb	
	Craffu pa mor gyraeddadwy ydy'r cynigion	
Craffu lefel y Dreth Gyngor am y flwyddyn ddilynol		
Cynllun Cyllidol Tymor Canol	Craffu'r egwyddorion a rhagdybiaethau	Medi
Meysydd Gwasanaeth	Craffu ar y pwysau mewn gwasanaethau unigol	I'w rhaglennu yn ystod y cylch cyllideb blynyddol
Rheoli Dyledion	Craffu perfformiad rheolaeth dyledion (cynnwys graddfeydd casglu incwm)	I'w gadarnhau
Ffioedd a Thaliadau	Craffu ffioedd a thaliadau am y flwyddyn ariannol i ddod	I'w gadarnhau
Premiwm Ail Dai	Craffu ar yr egwyddorion, rhagdybiaethau ac argymhellion	Tachwedd / Rhagfyr (i'w gadarnhau)

Pwnc	Rhaglen Waith	Amserlen
Cynllun Busnes HRA	Craffu'r egwyddorion a rhagdybiaethau	Ionawr / Chwefror
Balansau'r Cyngor ac arian wrth gefn	Cwestiynu a chraffu	Mehefin / Gorffennaf

RHAN III – TREFNIADAU LLYWODRAETHIANT

1. Aelodaeth y Panel

Ni fydd aelodaeth y Panel yn amodol ar egwyddorion a rheolau cydbwysedd gwleidyddol³.

Bydd aelodaeth graidd y Panel yn cynnwys:

- i. **Aelodau Etholedig** – 3 aelod o'r ddau bwyllgor sgrwtini
- ii. **Aelod Portffolio Adnoddau** – fel sylwedydd, heb bleidlais
- iii. **Swyddogion** – Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog A151, Rheolwr Gwasanaethau Cyfrifeg, Rheolwr Sgrwtini.

Bydd gwaith y Panel yn golygu y bydd angen i Aelodau Etholedig eraill (ee o'r Pwyllgor Gwaith) a / neu swyddogion o feysydd gwasanaeth eraill fynychu'r Panel.

2. Amllder Cyfarfodydd a Chworwm

- **Amllder cyfarfodydd** – sefydlwyd fel panel sefydlog i ystyried yr amrediad o faterion cyllidol sydd wedi'u crynhoi yn y tabl uchod. Bydd y panel felly'n cyfarfod yn rheolaidd, yn unol ag amserlenni prosesau cyllidol y Cyngor.
- **Cworwm** – ni fydd yn berthnasol i'r panel.

3. Cofnodi Cyfarfodydd a Threfniadau Adrodd

- Bwriedir rhedeg y panel ar ffurf cyfarfod busnes. Bydd yr Uned Sgrwtini'n coladu a dosbarthu unrhyw bapurau wrth baratoi ar gyfer pob cyfarfod a darparu rhestr o bwyntiau gweithredu yn dilyn pob cyfarfod
- **Trefn adrodd** - cyflwyno adroddiad rheolaidd gan aelodau'r panel i'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol.

[20/06/22]

³ Mae Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 yn nodi'r prif egwyddorion sy'n rheoli cydbwysedd gwleidyddol awdurdodau lleol

CYLCH GORCHWYL a *MODUS OPERANDI*

PANEL SGRIWTINI ADDYSG

RHAN I – CEFNDIR A CHYD-DESTUN

Craffu ar Addysg

Mae atebolrwydd addysg a chraffu gan Aelodau ar y system addysg ehangach yn rôl hollbwysig ac yn un sy'n gofyn i'r Awdurdod Lleol a'i bartneriaid gydweithio'n effeithiol. Yn dilyn newidiadau i sut mae ysgolion yn gweithredu a gyda mwy o ddiwygio ar y gorwel¹, mae risg bosibl o lawer llai o eglurder a dealltwriaeth o bwy sy'n atebol am beth a phwy sydd â'r trosolwg o systemau addysg lleol.

Mae'n amserol felly i ailystyried beth yw rôl Aelodau Etholedig yn y system hon. Mae angen goruchwyliaeth ac arweinyddiaeth leol glir a strwythuredig er mwyn sicrhau gwiriadau a chydbwysedd y tu allan i systemau llywodraethu ysgolion unigol o ran sut mae'r system addysg gyffredinol yn gweithredu ar lefel Sirol. I'r perwyl hwn, mae gan y Panel Sgriwtini Addysg gyfraniad pwysig i'w wneud. Mae sicrhau craffu ystyrlon a chadarn ar addysg yn elfen allweddol o rôl arweinyddiaeth Aelodau Sgriwtini. Mae craffu da yn golygu ychwanegu gwerth, cryfhau penderfyniadau a chanlyniadau.

Mae craffu ar addysg felly yn ymwneud â dwyn darparwyr lleol i gyfrif, ac ar lefel strategol:

- Edrych / craffu ar sut mae'r holl gydrannau yn cydweithio e.e. sut mae GwE yn cyflawni eu dyletswyddau, sut mae partneriaid lleol yn cydlynu gweithgareddau
- Bod pob ymdrech yn cael effaith gadarnhaol ar ddisgyblion a chymunedau.

Mae craffu ar addysg yn llawer mwy nag ychwanegu gwerth at benderfyniadau'r Pwyllgor Gwaith yn unig. Mae'n ymwneud â sicrhau bod proses graffu briodol yn rhan o'r gwaith cynllunio, gweithredu a gwaith dilynol ar benderfyniadau allweddol sy'n effeithio ar drethdalwyr a chymunedau lleol. Felly, gall craffu effeithiol:

- Herio'n effeithiol
- Dal y rhai sy'n gwneud penderfyniadau i gyfrif; a
- Cynorthwyo'r Pwyllgor Gwaith i wneud penderfyniadau cadarn ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Ein Trefniadau Lleol

Mae craffu ar ysgolion wedi esblygu a datblygu ers sefydlu'r Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion yn 2012². Tan yn ddiweddar, roedd rôl y Panel yn canolbwyntio ar wella perfformiad pob ysgol drwy ddarparu herio cadarn i berfformiad ysgolion unigol; annog rhannu arfer dda rhwng ysgolion, gan ystyried y gwersi a ddysgwyd a phrofiad ysgolion unigol; gwella gwybodaeth Aelodau Lleol am yrwyr perfformiad allweddol a'r heriau sy'n wynebu ysgolion ar Ynys Môn; dangos tystiolaeth bod perfformiad ysgolion yn cael ei fonitro gan Aelodau Etholedig.

¹ Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 – yn creu fframwaith deddfwriaethol i wella'r gwaith o gynllunio a darparu darpariaeth dysgu ychwanegol;

Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 – yn sefydlu Cwricwlwm i Gymru yn y gyfraith.

² Sefydlwyd y Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion ym mis Tachwedd, 2012 gan y cyn Bwyllgor Sgriwtini Addysg a Hamdden. Deilliodd o argymhellion a wnaed gan Estyn ar y pryd ar ansawdd gwasanaethau addysg i blant a phobl ifanc ar Ynys Môn.

Mae'r gwaith craffu a wnaed gan y Panel Adolygu Cynnydd Ysgolion blaenorol yn ystod y degawd diwethaf wedi bod yn ddatblygiad cadarnhaol, gan gael effaith ar berfformiad ysgolion drwy:

- Datblygu model sy'n canolbwyntio ar grŵp llai
- Aelodau yn datblygu lefel o arbenigedd
- Annog presenoldeb da a gwaith tîm.

RHAN II – CYLCH GWAITH A CHWMPAS Y PANEL

Cylch Gwaith

Mae'n **gam nesaf naturiol** i ddatblygu gwaith craffu Aelodau ar addysg ymhellach gan sicrhau cwmpas ehangach i'w waith, gyda'r manteision allweddol a ganlyn:

- Datblygu model o weithio mewn Addysg sy'n canolbwyntio ar grŵp llai er mwyn galluogi Aelodau i gymryd mwy o ran, datblygu lefel o arbenigedd pwnc ac annog presenoldeb da a gwaith tîm
- Cryfhau gallu Aelodau i herio perfformiad ymhellach drwy wella ansawdd gwybodaeth a data am ysgolion
- Fforwm i drafod gwybodaeth am risgiau Gwasanaeth fel sail i flaen rhaglen waith y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio
- Fforwm i ddatblygu grŵp o Aelodau gyda'r arbenigedd a pherchnogaeth i arwain trafodaethau ar faterion Addysg yn y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio

Beth mae Estyn yn disgwyl ei weld o ran arweinyddiaeth wleidyddol a sgrwtini

Mae gan Aelodau Etholedig wybodaeth a dealltwriaeth gynhwysfawr o'r ddarpariaeth addysg i'w galluogi i gyflawni eu cyfrifoldebau'n effeithiol:

1. **Safonau – herio perfformiad er mwyn codi safonau cyrhaeddiad addysgol**
2. **Ansawdd – dealltwriaeth o ehanger ac ansawdd y ddarpariaeth addysg**
3. **Arweinyddiaeth – dealltwriaeth o effeithiolrwydd arweinyddiaeth addysg ar bob lefel yn y Sir.**

CWMPAS

Pwnc	Ffocws Rhaglen Waith	Amserlen
Sgriwtini Effeithiol	Sesiwn Anwytho aelodau'r Panel – fformat gweithdy.	14 Gorffennaf, 2022
Sgiliau	Sgiliau - mewnbyn hyfforddi a datblygu i sicrhau eglurder rôl a gwybodaeth bynciol i alluogi craffu effeithiol e.e Estyn, GwE, arweinwyr meysydd gwasanaeth.	Cyflawni drwy gydol y flwyddyn ddinesig gan sicrhau aliniad â gwaith sgrwtini'r Panel

Pwnc	Ffocws Rhaglen Waith	Amserlen
Hunan-werthuso	<p>Hunan-werthuso – Aelodau'n beirniadu eu perfformiad eu hunain er mwyn galluogi adolygu, myfyrio a dysgu. Amcanion:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Cyfrif stoc ii. Adolygu, gwerthuso a myfyrio iii. Sefydlu sylfaen ar gyfer y cyfnod nesaf iv. Cadarnhau perchnogaeth yr Aelodau. 	Yn flynyddol – i'w benderfynu gan aelodau'r Panel
Safonau	<p>Craffu ar berfformiad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Y Gwasanaeth Dysgu • Ysgolion Unigol <p>er mwyn codi safonau yn y Sir.</p> <p>[ffynhonnell data: Canllawiau diwygiedig Llywodraeth Cymru ar ddata perfformiad]</p>	I'w gadarnhau – trafodaeth gydag aelodau'r Panel
	<p>Craffu perfformiad ar agweddau llesiant gan ganolbwyntio'n benodol ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presenoldeb • Gwaharddiadau • Ysgolion sy'n wybodus am drawma <p>[ffynhonnell data: data awdurdodau lleol ar bresenoldeb a gwaharddiadau]</p>	I'w gadarnhau – trafodaeth gydag aelodau'r Panel
Rhanddeiliaid	<p>Craffu ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • llais / dylanwad rhanddeiliaid yn y ddarpariaeth addysg ar Ynys Môn • effeithiolrwydd gweithio mewn partneriaeth wrth gefnogi cyflwyno gwasanaethau addysg 	I'w gadarnhau – trafodaeth gydag aelodau'r Panel
Llais y Dysgwr	Craffu effeithiolrwydd y mecanweithiau sydd yn eu lle i glywed llais y dysgwr fel rhan annatod o ddarpariaeth addysg Ynys Môn.	I'w gadarnhau – trafodaeth gydag aelodau'r Panel
Effeithiolrwydd gwasanaeth	<p>Monitro a chraffu ar effeithiolrwydd y ddarpariaeth addysg (cryfderau a gwendidau) gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • plant a phobl ifanc sy'n agored i niwed – Anghenion Dysgu Ychwanegol, Plant sy'n Derbyn Gofal (PDG), cohort Prydau Ysgol Am Ddim • dysgwyr dawnus ac abl • Addasu'r cwricwlwm (i gwrdd ag anghenion dysgwyr) • Unrhyw flaenoriaethau allweddol eraill a nodir gan y Gwasanaeth 	I'w gadarnhau – trafodaeth gydag aelodau'r Panel

Pwnc	Ffocws Rhaglen Waith	Amserlen
	Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018	I'w gadarnhau – trafodaeth gydag aelodau'r Panel
	Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 – Cwricwlwm i Gymru	I'w gadarnhau – trafodaeth gydag aelodau'r Panel
Arweinyddiaeth	Craffu ar effeithiolrwydd <ul style="list-style-type: none"> • arweinyddiaeth addysg ar bob lefel • cynllunio olyniaeth • datblygu a chadw staff 	I'w gadarnhau – trafodaeth gydag aelodau'r Panel
	Dysgu Proffesiynol	I'w gadarnhau – trafodaeth gydag aelodau'r Panel
Y Gymraeg (ffocws 10 mlynedd)	<ul style="list-style-type: none"> • Craffu / monitro cyflawniad Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg ar gyfer Ynys Môn • Monitro perfformiad lleol yn erbyn dangosyddion perfformiad cenedlaethol yn flynyddol 	I'w gadarnhau – trafodaeth gydag aelodau'r Panel

RHAN III – TREFNIADAU LLYWODRAETHIANT

1. Aelodaeth y Panel

Ni fydd aelodaeth y Panel yn amodol ar egwyddorion a rheolau cydbwysedd gwleidyddol³.

Bydd aelodaeth graidd y Panel yn cynnwys:

- i. **Aelodau Etholedig** – 4 aelod o'r ddau bwyllgor sgriwitini
- ii. **Aelod Portffolio Addysg** – fel sylwedydd, heb bleidlais
- iii. **Swyddogion** – Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc, Rheolwr Gwasanaethau Cyfrifeg, Rheolwr Sgriwitini.

Bydd gwaith y Panel yn golygu y bydd angen i Aelodau Etholedig eraill (ee o'r Pwyllgor Gwaith) a / neu swyddogion o feysydd gwasanaeth eraill fynychu'r Panel.

2. Amllder Cyfarfodydd a Chworwm

- **Amllder cyfarfodydd** – sefydlwyd fel panel sefydlog i sicrhau atebolrwydd, trosolwg a chraffu'r system addysg ar Ynys Môn, fel sydd wedi'i grynhoi yn y tabl uchod. Bydd y panel felly'n cyfarfod yn rheolaidd, yn unol ag amserlenni cyflwyno adroddiad cynnydd ar graffu addysg i'r Pwyllgor Sgriwitini Partneriaeth ac Adfywio.

³ Mae Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 yn nodi'r prif egwyddorion sy'n rheoli cydbwysedd gwleidyddol awdurdodau lleol

- **Cworwm** – ni fydd yn berthnasol i'r panel.

3. Cofnodi Cyfarfodydd a Threfniadau Adrodd

- Bwriedir rhedeg y panel ar ffurf cyfarfod busnes. Bydd yr Uned Sgrwtini'n coladu a dosbarthu unrhyw bapurau wrth baratoi ar gyfer pob cyfarfod a darparu rhestr o bwyntiau gweithredu yn dilyn pob cyfarfod
- **Trefn adrodd** - cyflwyno adroddiad rheolaidd gan aelodau'r panel i'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol.

[23/05/22]

CYFRINACHOL - DRAFFT